

NOTULEN van de vergadering van de raad van de gemeente Voorschoten, gehouden op 29 maart 2022 vanaf 20.00 uur.

Voorzitter: mevrouw N. Stemerding, burgemeester.

Griffier: de heer B.J. Urban.

Aanwezige leden: de heren Andringa, J.Ph. Bos, mr. drs. C. Bremmer, A. Deuzeman, drs. S.W.C. van den Dool, C.J. van der Elst en A.B. de Graaf, mevrouw drs. E.C. van Herk, de heren P. 't Lam, B. Lavrijsen, P.P. Lippinkhof en E.M.L.H. Maassen, mevrouw K.S. van Meenen, de heer M.P.A. van Oostrum, mevrouw M.H.R. Persoon, de heren B.W. Reinke en J.A.E.L.M. van Rixtel, mevrouw J.C. Schroot en de heren A. in 't Veen, G. Zeelt en R.J.M. Zoetemelk.

Aanwezige wethouders: de heer P. de Bruijn, de heer mr. M.N. Cramwinckel en mevrouw Spil.

1. Opening, mededelingen en vaststelling agenda

De **voorzitter:** Hierbij open ik deze bijzondere gemeenteraadsvergadering. Ik heet iedereen van harte welkom: leden van de raad, burgercommissieleden, bezoekers, familieleden en alle kijkers thuis. Zoals ik al aangaf, is dit een bijzondere raadsvergadering, een vergadering die we eigenlijk maar één keer in de vier jaar hebben. We sluiten de raadsperiode 2018-2022 af en we nemen afscheid van een aantal raadsleden en burgercommissieleden. Morgen start de gemeenteraad in de nieuwe samenstelling. Dan worden alle raads- en burgercommissieleden beëdigd, dus ook de mensen die nu al actief zijn. Het is een nieuwe start, maar dat is morgen. Vandaag vieten we de afgelopen vier jaar.

Er is bericht van verhindering ontvangen van de heer Maassen en de heer Deuzeman.

De agenda wordt aldus gewijzigd vastgesteld.

De **voorzitter:** Ik neem kort de gang van zaken van vanavond met u door. Wij gaan straks eerst de notulen van de afgelopen raadsvergadering vaststellen. Daarna neemt de raad een besluit over de toelating van de nieuwe raadsleden. Daarna nemen we afscheid van de oude raad, deze raad in de huidige samenstelling. De zaal is daarom feestelijk aangekleed. U ziet bloemen en ook een mooi cadeautje op de bureaus liggen. Daar kom ik later op terug. Na afloop gaan we met z'n allen een borrel drinken in de Voorstraat, maar daar kom ik aan het eind van de vergadering op terug.

Namens de griffier heb ik een huishoudelijke mededeling. Ik ga proberen om het netjes te formuleren. Voor u ligt een pasje dat u met de chip naar voren in het dingetje moet stoppen dat daarvoor bedoeld is. Ik mag het woord "gleuf" niet zeggen; ik weet dus niet zo goed hoe ik het moet uitleggen. Ik doe het zo netjes mogelijk; ja, het wordt zo'n avond. Mocht u vanavond iets willen zeggen en mocht ik dat goedvinden, dan kunt u dus praten. Tot zover de huishoudelijke mededelingen.

2. Vaststellen raadsnotulen van 17 februari 2022

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

3. Rechtmatigheid verkiezingen en toelating nieuwe raadsleden (raadsregistratienummer Z/22/064335/294708)

De **voorzitter:** Vanavond besluit de raad over de toelating van de raadsleden die met ingang van 30 maart de nieuwe gemeenteraad vormen. De geloofsbriefcommissie heeft gecontroleerd of alle raadsleden voldoen aan de wettelijke vereisten om raadslid in Voorschoten te mogen worden. De commissie bestaat uit de raadsleden de heren Bremmer en Zeelt en mevrouw Schroot. De heer Bremmer brengt nu namens de commissie verslag uit.

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter, waarde leden. Het is me een waar genoegen om weer hier te staan. Daarom houd ik dat voorlopig ook maar even vast, want ik heb wat in te halen van de afgelopen twee jaar. De in mijn jonge jaren beroemde zanger Trini Lopez sprak ooit over "een lekker microfoonpje"; deze doet het prima, merk ik.

Zonder gekheid: ik breng conform artikel V 4 van de Kieswet - ik heb het vanmiddag allemaal nog even nagekeken - graag verslag uit van het onderzoek van de geloofsbrieven van de benoemd verklaarde leden van de gemeenteraad. Ik doe dat mede namens mijn leden Jolien Schroot van D66 en Glenn Zeelt van ONS Voorschoten. Ik realiseerde me na afloop dat de bijeenkomst van gistermiddag een historische bijeenkomst was, want het was het laatste optreden van een representant van ONS Voorschoten in de commissie, vlak voor de afsluiting. Het was een voorrecht om dat mee te maken. Ik ken Glenn Zeelt al vanuit mijn vorige raadsperiode. In december 1979 werd hij gemeenteambtenaar in Voorschoten. We hebben in die tijd ontzettend veel plezier gehad bij de Afdeling Welzijn en Sport. Vergeeft u mij dat ik dat hier nog even memoreer.

De **voorzitter**: Terug naar de geloofsbrieven!

De heer **Bremmer** (CDA): Ja, terug naar de geloofsbrieven, maar ik moet het even volpraten. Wij danken ook de ambtelijke ondersteuning door Nicole Lam alsmede door Minke Elkerbout van de griffie. We zijn voortreffelijk geassisteerd en stellen dat zeer op prijs. Ik mag nu 21 namen voorlezen. Ik zou het bijna "kleine zelfstandigen" willen noemen. Het is een fantastisch, bont gezelschap, als je daar even over nadenkt. Er zijn leden die op elkaar bouwen; dan denk je bijna aan circus. Er zijn doeners die echt weten wat werkt. Er zijn pareltjes. Er zijn helden. Er zijn leden die zeggen dat Voorschoten van ons allemaal is. Er zijn natuurlijk ook leden die zeggen: ja, maar het kan nog beter. Zij vormen allemaal de lijst van 21 namen die ik nu ga voorlezen.

De commissie uit de raad van de gemeente Voorschoten heeft de geloofsbrieven en verdere bij de Kieswet gevorderde stukken ontvangen die zijn ingezonden door Andringa, E.T. (Adriaan), wonende te Voorschoten, Bremmer C. (Cees), wonende te Voorschoten, De Bruijn, P. (Paul), wonende te Voorschoten, De Bruin-Van Alphen, R.E. (Rianne), wonende te Voorschoten, Deuzeman A. (Albert), wonende te Voorschoten, Van Duivendijk, W.J. (Wouter), wonende te Voorschoten, Van den Ende, G. (Geert-Jan), wonende te Voorschoten, Ilić, C.L. (Corine), wonende te Voorschoten, Kortekaas-Warmerdam, P.T.M. (Patricia), wonende te Voorschoten, Van der Krogt, J.G. (Conny), wonende te Voorschoten, 'T Lam, P. (Paul), wonende te Voorschoten, Lavrijsen, B. (Bart), wonende te Voorschoten, Maassen, E.M.L.H. (Erik), wonende te Voorschoten, Van Meenen K.S. (Katrien), wonende te Voorschoten, Mieremet, E. (Esther), wonende te Voorschoten, Van Oostrum, M.P.A. (Mark), wonende te Voorschoten, Persoon, M.H.R. (Marleen), wonende te Voorschoten, Posthuma, A.L.R. (Arnold), wonende te Voorschoten, Schroot J.C. (Jolien), wonende te Voorschoten, Zoetemelk, R.J.M. (René), wonende te Voorschoten en Zoun, M.J.T. (Martine), wonende te Voorschoten. Op 21 maart 2022 zijn bovengenoemde personen benoemd tot lid van de gemeenteraad. De commissie rapporteert de raad dat zij bovengenoemde bescheiden heeft onderzocht en in orde heeft bevonden. Gebleken is dat de benoemden aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen voldoen. De commissie adviseert tot hun toelating als lid van de gemeenteraad. Onder "de commissie benoemd" staan drie namen en drie handtekeningen op dit proces-verbaal: van Glenn Zeelt, van Jolien Schroot en van ondergetekende. Dat was mijn rapport.

(Applaus)

De **voorzitter**: Dank u wel, meneer Bremmer. Het is maar goed dat we niet het aantal leden hebben zoals in de gemeente Amsterdam, want dan waren we wel even bezig geweest. Nee hoor, hartstikke goed. Wordt er stemming verlangd of kan ik vaststellen dat het voorstel zonder stemming wordt aangenomen? Ik constateer dat de raad zonder stemming instemt met het voorstel, dat hierbij is geaccordeerd. Iedereen gefeliciteerd!

4. Afscheid oude raad

De **voorzitter**: Ik zou zeggen: ga er maar voor zitten allemaal; 12 pagina's, 3.500 woorden. Ik wens eenieder veel sterkte. Neem wat extra's te drinken, zou ik zeggen. Maar we gaan er vanavond iets leuks van maken. Het is per slot van rekening een feestelijke avond. De kiezer heeft gesproken. Daarom zijn wij hier vanavond bijeen. Gelukkig hebben we het digitaal vergaderen achter

de rug en zijn wij hier vanavond weer fysiek in deze raadzaal aanwezig. Het is allemaal nog een beetje onwennig hier en daar. Sommige mensen moesten zelfs even hun plek zoeken, maar gelukkig zijn we hier nu met elkaar. Na de verkiezingen zijn er altijd diverse gemoedstoestanden bij uw raad. Dat kan niet anders, want er zijn mensen die hebben gewonnen, al dan niet verwacht of onverwacht, maar er zijn ook mensen die helaas een teleurstelling hebben moeten verduren.

Hoe dan ook, vanavond kijken wij terug op een bijzondere raadsperiode, want u heeft ook iets gemeen met elkaar. U heeft een rol in een raadsperiode mogen vervullen die absoluut uniek is en de geschiedenisboeken ingaat. Het coronavirus heeft onze samenleving volkomen op haar kop gezet, ons volledig in zijn greep gehad en ons leven voorgoed veranderd. We zaten met z'n allen ineens thuis, met werk en onderwijs digitaal, geen mogelijkheden om naar een sportvereniging of het theater te gaan en met de zorgen over onze kwetsbare ouders en vrienden. Maar we leerden elkaar in deze periode nog beter kennen, want we kregen tijdens het digitaal vergaderen letterlijk een inkijkje in ieders huiselijke omgeving en inrichting van de werkplek, al of niet provisorisch ingericht. We zagen huisdieren voor het scherm voorbijlopen, partners die koffie of thee - ik weet niet of er koffie of thee in zat, wellicht iets sterkers; dat kan ook - kwamen brengen tijdens een raadsvergadering, kinderen die ineens bij pappa of mamma op schoot zaten tijdens de raadsvergadering, en in een van de laatste digitale vergaderingen zagen we een jonge vader zijn pasgeboren zoontje de fles geven. Wat een mooi beeld was dat! Ik heb er een mooie foto van gemaakt. Het coronavirus heeft ons getest op een manier die wij twee jaar geleden niet voor mogelijk hadden gehouden, maar we zijn er doorheen gekomen en ik spreek de hoop uit dat we de goede dingen uit de afgelopen twee jaar weten te behouden.

Het had ook grote gevolgen voor het raadswerk en voor uw functioneren als raadslid, want hoe doe je je raadswerk in een pandemie als je dat meer wilt laten zijn dan alleen het lezen van stukken? Zo goed en zo kwaad als het kon, spanden jullie je in om in contact te blijven met inwoners, verenigingen, organisaties en ondernemers in Voorschoten. Dit allemaal op 1,5 meter en het laatste jaar vaak ook met een mondkapje op. Sneller dan in veel andere gemeenten gingen onze vergaderingen en besluitvorming gewoon door, online. We waren een van de eerste gemeenten in het land, met dank hiervoor aan de uitstekende ondersteuning hierbij van de griffie en ook van ICT. Er is ongelofelijk veel werk verzet om dit mogelijk te maken. Daar mag u best even voor applaudisseren, want dat is geen sinecure geweest.

(Applaus)

Voorschoten was echt een van de eerste gemeenten. Ik ken een buurgemeente die pas drie maanden later begon.

Het was ook de tijd van wisselingen in de raad. De meesten die vier jaar geleden startten, konden hun werk blijven doen. Sommigen moesten hun raadswerk tijdelijk of definitief stopzetten. Dit was om verschillende redenen, maar het was in alle gevallen spijtig vervolgens een collega in de raad te moeten missen. Wel was het goed om te zien dat steeds weer nieuwe mensen klaarstonden om het werk over te nemen.

We maakten in die vier jaar mee wat we normaal gesproken in een mensenleven meemaken: gezondheid en ziekte, geboorte en overlijden. In november 2020 namen we definitief afscheid van Alphons Eversteijn. Alphons was jarenlang actief in de Voorschotense politiek. Tijdens de verkiezingen namen we met verdriet kennis van het overlijden van Piet Bukman, een illustere Voorschotenaar en landelijke politicus.

Het was ook een tijd van de nodige bestuurlijke wisselingen. We zagen twee keer een wethouder gaan en twee keer een nieuwe komen. In 2019 ging Hans van der Does met pensioen en startte jullie nieuwe griffier, Bert Jan Urban.

Een hele andere unieke situatie die uw raad in deze periode heeft gemaakt, is dat u als raad drie burgemeesters heeft meegemaakt; dat komt ook niet heel vaak voor. Burgemeester Pauline Bouvy-Koene werd van waarnemend kroonbenoemd burgemeester, maar zij moest vanwege gezondheidsredenen helaas al snel afscheid nemen. Voorschoten moest haar als toegewijde burgemeester al snel weer missen. Gelukkig was burgemeester Charlie Aptroot een jaar lang beschikbaar als waarnemer, een periode waarin hij niet alleen op de winkel paste - dat hadden we ook niet van

hem verwacht, denk ik zomaar - maar ook bestuurlijk sturing gaf aan onder meer de totstandkoming van een eigen gemeentelijke organisatie.

In die tijd heeft de vertrouwenscommissie gesprekken gevoerd met kandidaten voor de nieuwe kroonbenoemde burgemeester; voor de helderheid: u begrijpt dat de volgende zinnen niet van mij komen. De commissie heeft intensief samengewerkt, met een helder doel voor ogen. Ik hoorde dat dit samenbindend heeft gewerkt. De gezamenlijke zoektocht was zo ook een goede teambuilding voor de fractievoorzitters. Ik merkte dit zelf in hoe mijn start in Voorschoten was, namelijk een warm bad. Ik voelde mij zeer welkom in jullie midden. Dank daarvoor!

In de raadsvergaderingen heb ik de raad van Voorschoten leren kennen als een plek waar veel wordt gedebatteerd en constructief aan meerderheden wordt gewerkt. De toonzetting is meestal positief. Soms wordt het wat lastiger. Dit zagen we bij complexe onderwerpen. We zagen het ook naarmate we dichterbij de verkiezingsdatum kwamen; u zult dat ongetwijfeld herkennen. Er zijn dan momenten met meer emotie en persoonlijke woorden of gebaren dan goed is voor een scherp debat op de inhoud. Ik zie wat lachende gezichten; ik ben dus blij dat ik niks raars zeg. Maar tegelijk konden we elkaar hierop aanspreken. Ik vertrouw erop dat we dit ook in de nieuwe periode blijven doen. We koesteren de goede verhoudingen en omgangsvormen die onze raad zo kenmerkt.

Beste raad, wat hebben jullie ongelooflijk hard gewerkt. Vergaderingen in Voorschoten zijn meestal netjes even voor half 12 klaar. Maar soms niet, en dan maken we er ook direct nachtwerk van; als je het dan doet, moet je het ook gewoon goed doen. Maar het raadswerk is veel meer dan vergaderen. In het dorp aanwezig zijn, de regio intrekken, onderling afstemmen en noem maar op; jullie stonden er steeds klaar voor. Ik heb jullie af en toe zien zuchten onder het raadswerk, maar ik heb jullie ook vooral zien genieten. Zo hoort het ook, in het mooiste ambt dat het openbaar bestuur kent. Het was een tijd waarin besluiten werden genomen en resultaten zijn bereikt. Ik zeg er ook maar eerlijk bij dat er ook grote besluiten zijn doorgeschoven, want dat laatste kleeft toch wel een beetje aan de raad van Voorschoten. Maar vanaf morgen nieuwe ronde, nieuwe kansen. Laten we er ook vooral voor gaan en dit punt gaan omkeren, zou ik bijna willen zeggen. Maar daar kom ik morgen nader op terug bij de installatie.

Ik wil iedereen bedanken die de afgelopen vier jaar zijn of haar steentje heeft bijgedragen: u als raadsleden, de burgercommissieleden, wethouders, onze onvolprezen griffie en de ambtelijke organisatie met als boegbeeld de gemeentesecretaris. Wat hebben onze ambtenaren afgelopen periode een mooie organisatie neergezet, die vakkundig, betrouwbaar en in eenvoud helpt bouwen aan een mooier Voorschoten. En dat gaat elke dag een beetje beter. Ik bedank alle ambtenaren en ik weet zeker dat ik dat ook namens jullie mag doen. Speciaal wil ik hier vanavond onze bodes noemen, want waar zouden we zijn zonder onze bodes? Zullen we hun nog even een applausje geven?

(Applaus)

Zonder bodes zijn wij als raad helemaal niets. Tot slot, maar zeker niet het minst belangrijke - misschien wel het allerbelangrijkste - wil ik mijn grote waardering en respect uitspreken voor uw thuisfront. Het raadslidmaatschap vraagt veel van u in de avonden en in de weekenden en eindeloos bellen, appen en e-mailen. Dat vergt veel van uw partners en, als die er zijn, ook van uw kinderen. Daarom verdienen zij het om hier genoemd te worden, want zonder hun onvoorwaardelijke steun voor deze toch wat uit de hand gelopen hobby kan u het raadslidmaatschap niet uitoefenen.

Ik wil jullie tot slot bedanken en complimenteren voor al jullie inzet en loyaliteit in de afgelopen vier jaar. Dank hiervoor namens iedereen in Voorschoten. Ik weet uit eigen ervaring dat het een heel mooi ambt is om te mogen vervullen, maar dat het af en toe ook gewoon een hell of a job is. Mijn dank is groot.

Ik kom nu bij een aantal mensen persoonlijk, de vertrekkers. Veertien personen, een rijke schakering aan politiek talent en ervaring. Ik ga ze straks één voor één langs. Mocht u zich overigens afvragen waar we zijn: we zijn op pagina 5, bijna halverwege.

Van de oude raad vertrekken vandaag tien raadsleden. Daarnaast nemen we afscheid van vier burgercommissieleden. Iedereen krijgt een mooie bos bloemen. Bij de raadsleden liggen ze op hun tafeltje. De burgercommissieleden kunnen ze straks bij het weggaan in ontvangst nemen. De van-

daag vertrekkende raadsleden krijgen ook de Voorschoten-vaas. Ik heb begrepen dat de burgercommissieleden een doos lekkere chocola krijgen. Ik zie iemand met een enorm grote open mond; volgens mij kunnen we de doos chocola aan hem geven.

Ik begin bij de vier burgercommissieleden. Fer de Boer. Fer, je was sinds april 2019 burgercommissielid. Hoewel je in de raadscommissie niet het hoogste woord voerde, weet ik dat je een steunpiloot voor de fractie was. Je was beheerder van het fractiebudget en had boven alles een loyale en trouwe opstelling. Je deed dit als enige tachtiger in ons midden, met de fysieke strubbelingen die jou parten speelden. Je bent oprecht en vasthoudend in je politieke werk. Je was een houvast voor de fractie, een stabiele factor in soms woelige wateren. Dank je wel, Fer! We zullen gewoon veertien keer gaan applaudiseren, want iedereen verdient applaus. Het ga je goed!

(Applaus)

Fred Veldman, fijn dat je er bent. Fred, je staat bekend als "de grote vriendelijke reus". Ja, dat is een groot compliment. Ik vind het een hartstikke leuke film. Zo kennen mensen jou. Sommigen kennen jou trouwens ook nog uit hun jeugd, als wiskundeleraar. Je bent al sinds 2010 actief in de Voorschotense politiek, als raadslid en als burgercommissielid. Dit deed je altijd op de sociale onderwerpen, al is je interesse veel breder: politiek door enkele partijen van binnen te leren kennen en inhoudelijk door bijvoorbeeld ook actief te zijn voor verduurzaming van je wijk. Je dook graag in de dossiers en ging een spade dieper als het om cijfers ging, zoals een oud-wiskundeleraar uiteraard betaamt. Of het nu ging over energie of jeugdhulp, je wist de goede vragen te stellen over de dashboards die hierbij horen. Fred, veel dank voor je jarenlange inzet voor de raad van Voorschoten! Dank je wel!

(Applaus)

Marjolijn Eshuis. Bijna acht jaar heb je je politieke bijdrage geleverd aan Voorschoten. Je deed dit vooral op het gebied van wonen, ruimte en groen. Wat jou kenmerkt is een eigenzinnige opvatting over de stijl van politiek bedrijven. Ik zie dat je dat herkent; heel fijn. Dit soort dingen is altijd weer een beetje spannend. Ik denk dat die stijl zich kenmerkt door niet te gaan voor losse standpuntjes, maar voor visie, graag zo breed mogelijk gedragen door de raad. De stijl kenmerkt zich ook door dialoog in plaats van debat. Misschien mag ik zeggen dat die stijl staat voor een minder mannelijke manier van politiek bedrijven; nu begeef ik me echt op glad ijs, maar we kunnen het aan. Je dacht actief mee over voorkantsturing en het betrekken van inwoners. Je voelde je met jouw stijl, denk ik, wellicht ook weleens onbegrepen. Hoe dan ook, je werkte met grote inzet voor een sterke lokale politiek en een sterke samenleving. Marjolijn, heel veel dank daarvoor en alle goeds verder!

(Applaus)

Nicole Spaans. Ik dacht al: waar zou je zitten? Want ik ken je echt alleen van het scherm. Leuk je te zien! Nog niet zo lang burgercommissielid en met stip de snelste prater in ons midden; dat staat hier. Herken je dat zelf? Oké. Met een soms haperende internetverbinding vroeg dit de nodige concentratie van ons als luisteraars. Ik mag dat zeggen, gelet op mijn internetverbinding bij de raadsvergadering; dat durf ik aan vanavond. Maar misschien luisterden wij zo wel extra goed. Nicole, je hebt een brede interesse en overzicht. Je bent gegrepen door het gemeenteleven, bent daarin ook beroepsmatig actief en wilt politiek actief blijven. Maar dat politiek actief blijven zal niet in Voorschoten zijn. Jij hebt persoonlijk ervaren hoe moeilijk het is om als starter een woning te vinden; dat is een hint voor de volgende raad. Daarom vertrek je naar Leiderdorp. Ik hoop je als politicus nog tegen te komen in de Leidse regio. Daar ga ik zonder meer van uit. Nicole, veel dank voor je inzet in ons midden! Dank je wel!

(Applaus)

Nu komen we bij de raadsleden. We beginnen met Hans van der Elst; ben je er klaar voor, Hans? Na jaren van stevig politiek aanpoten gun ik je van harte dat je nu weer tijd hebt voor andere dingen, zoals spelen op je trompet. Ik ben heel blij dat ik nog één keer over jou de loftrompet mag steken. Nadat je in 2017 op een informatiebijeenkomst voor werving van nieuwe raadsleden je neus liet zien, zat je al snel tot over je oren in de politiek. Bestuursvoorzitter, burgercommissielid,

raadslid, fractievoorzitter; je bent het allemaal geweest. Je stelde je constructief op en kon zo nodig ook op je strepen staan, bijvoorbeeld toen het dossier fietsen in de Schoolstraat maar ergens bleef hangen. Je leverde jouw inbreng vanuit je ervaring in het bedrijfsleven. Dit gaf je een frisse, zakelijke blik op wat wij hier in dit gemeentehuis doen. Tegelijk bleef je je verwonderen over hoe complex de dingen in de gemeente lopen. Een goede dosis humor met de nodige woordspelingen was je niet vreemd. In de een-na-laatste raadsvergadering zei je bijvoorbeeld met enige zelfspot: "U zou de fractie van ONS Voorschoten deze dagen niet kunnen beschuldigen van verkiezingsretoriek." In een complex debat zei je dat je niet meer begreep welke slang nu in welke staart bijt. En de uiterst lange en complexe agenda van het AB Holland Rijnland bestempelde je als "een omgevallen boekenkast". Hans, we gaan je ongelooflijk missen en we bedanken je voor al je inzet voor de raad van Voorschoten! Dank je wel!

(Applaus)

Je hebt het misschien gezien, Hans: als enige heb jij geen mooie Voorschotense vaas op je bureau staan, maar ik wil deze Voorschotense vaas graag symbolisch aan jou overhandigen, want ik kan ze moeilijk aan u allemaal gaan uitreiken. Daarom geef ik deze aan jou.

(Applaus)

Dan gaan we naar Glenn Zeelt, de andere man van ONS Voorschoten. Glenn, ik kan het eigenlijk niet mooier zeggen dan de heer Bremmer al heeft gedaan. Je hebt een lange geschiedenis in dit dorp en met de gemeente Voorschoten, want al in de jaren zeventig van de vorige eeuw was je hier gemeenteambtenaar. Later werkte je een periode in Dalfsen, maar keerde je toch weer terug naar Voorschoten. Je bent een gedegen en nuchter raadslid, met kennis van hoe het toegaat in een gemeente. Je hield afgewogen betogen als constructief-kritisch volksvertegenwoordiger. Je verwoordde de argumenten "enerzijds" en "anderzijds" en benoemde royaal de positieve kanten van voorstellen die jullie uiteindelijk niet konden steunden. Deze week leverde je je laatste bijdrage aan de commissie geloofsbrieven, waarmee je hebt geholpen het stokje over te dragen aan de nieuwe lichte raadsleden. Dank voor je grote inzet, Glenn, tot het laatste moment aan toe. Het ga je goed!

(Applaus)

Nu komen we bij Ad de Graaf. Ben je er klaar voor, Ad? Je kijkt me dreigend aan; ik durf het bijna niet meer te zeggen. Ad, dit moet voor jou een bijzonder moment zijn. Vier jaar lang was je raadslid en hét gezicht van de PvdA-fractie. Je had ook je rol in het presidium, de werkgeverscommissie en de vertrouwenscommissie. Als raadslid heb je je intensief van je taak gekweten. Je wist met Marjolijn boven die ene zetel in de raad uit te stijgen. Je las de dossiers goed, wilde van de hoed en de rand weten en liet niet los. Herken je dat nog allemaal? Je zit me zo dreigend aan te kijken ... Deze positie leverde je de ene keer waardering op en de andere keer hier en daar wellicht wat gefronste wenkbrauwen. Je hebt aardigheid in het mooi verwoorden van je standpunten en liet een herkenbaar geluid horen. Je hebt ook een kritische, vasthoudende opstelling, misschien mede gevoed doordat je in een grijs, grijs, grijs verleden nog lid van de CPN was. O jee, het wordt niet beter naarmate de tekst vordert; dank aan degene die deze input heeft geleverd! Maar mensen die jou van dichtbij kennen, spreken ook over een aimabele gezinsman, iemand met humor en de nodige zelfspot. Blijf dit koesteren: relativiseringsvermogen houdt ons werk leuk én effectief. Je gaat ons niet definitief verlaten, want je wordt weer burgercommissielid. Ik wens je daarbij heel veel succes toe en veel dank voor de afgelopen vier jaar en alles wat je als raadslid voor Voorschoten hebt betekend. Dank je wel, Ad!

(Applaus)

Bram Reinke. Bram kwam voor de vergadering naar me toe. Hij wilde eigenlijk tegen de agenda stemmen, want hij had liever niet gehad dat hij in dit rijtje zou thuishoren. Maar Bram, het kan wellicht zomaar zo zijn dat je weer terugkomt als raadslid. Wie zal het zeggen? We weten het niet; we wachten rustig af hoe dingen lopen. Maar deze situatie heeft wel een voordeel, Bram. Ik zei dat trouwens net al: naast een mooie bos bloemen, krijg je ook de Voorschoten-vaas. Ik bedoel maar! En ik laat jou zeker niet links liggen in mijn afscheidswaardingen, Bram. In jouw stijl doe ik dat ook kort en krachtig. Je bent toegewijd aan de onderwerpen die je behandelt op het gebied van wonen,

ruimte en duurzaamheid. Daarin breng je ervaringen uit het hele land mee, omdat je in verschillende gemeenten ervaart hoe zij omgaan met aanvragen voor omgevingsvergunningen. Je werkt met een goed oog voor behoeften van ondernemers. Je formuleert kort en krachtig en soms stevig en fel. Ik denk dat we nog heel veel van je gaan zien. Ik wens je voor nu veel succes als burgercommissielid. Dank je wel!

(Applaus)

Peter Paul Lippinkhof. Hoe vaak ben je eigenlijk al toegesproken? Dat vroeg ik me af toen ik een beetje aan het oefenen was op alle teksten. Peter Paul oftewel PP; word je trouwens echt zo genoemd? Ja, echt? PP, we hebben je al eerder "de Heintje Davids van de Voorschotense politiek" genoemd. Zal dit voor de laatste keer jouw afscheid zijn? We gaan het afwachten. Ik zou bijna willen zeggen dat ik je gewoon weer terug verwacht; ik weet ook niet waarom. Peter Paul, dat je weer paraat stond, zegt iets heel positiefs over jou. Je bent in alle bescheidenheid en met veel plichtsbeseft altijd bereid je politieke kwaliteiten in te zetten en te doen wat nodig is. Door je brede inzet voor je partij werd je in 2021 vrijwilliger van het jaar van D66 in de regio. Je bent bedreven in het debat. Wat jou drijft, is om de maatschappij sociaal sterker te maken. Je achtergrond in de wereld van woningcorporaties past daarbij en helpt jou daarin. We nemen in elk geval voor dit moment afscheid van een inhoudelijk gedreven allrounder. Peter Paul, veel dank voor alles! Het ga je goed!

(Applaus)

Een onbescheiden vraag: hoeveel vazen heb je eigenlijk al gekregen? Twee? Oké, nu ik hier sta, vraag ik me dat ineens af. Dat had ik misschien eerder moeten doen. Nou ja, het is wat het is.

Esmée van Herk. Als burgercommissielid en raadslid draai je al sinds 2006 mee. Je werd in 2013 raadslid en volgde daarmee je vader op. Dat moet een mooi moment voor jou zijn geweest. Ik herken het gevoel. Het is altijd emotioneel als je je vader opvolgt in de raad. En wat zal hij trots zijn! Je was gedreven om het goede van het dorp te behouden. Je betogen waren vurig en gepassioneerd. Zelf heb ik je helaas weinig meegemaakt; we hebben je de afgelopen periode helaas veel moeten missen in de commissie en in de raad. Maar dank voor wat je de afgelopen jaren allemaal voor Voorschoten hebt betekend. Esmee, het ga je goed!

(Applaus)

André in 't Veen. Je was de degelijke jurist van de VVD-fractie, met niet zoveel verstand van ICT, weten we. Ik mag dat zeggen, want ik ben er de laatste raadsvergadering zes keer uit gegooid. Ik zit dus op hetzelfde level. En dat niet alleen, je was ook een vaste waarde in de fractie: je was er gewoon, ook zo veel mogelijk als het met je gezondheid even tegenzat. Je was daar steeds trouw en transparant in. Je nam je raadswerk serieus. Met je maatschappelijke activiteiten in onder meer de ouderenvereniging en de Harmonie wist je actief verbinding te leggen tussen het gebeuren in deze zaal en activiteiten in het dorp. Het was de afgelopen tijd soms een worsteling om in beeld en geluid aanwezig te zijn in onze onlinevergaderingen. We gaan samen gewoon nog een keer online Teamsen, gewoon omdat dat kan; hartstikke leuk. Maar eenmaal binnen "stond" je er dan ook, met je korte en krachtige betogen waarmee je bondig je standpunt vertelde. Met een staat van dienst sinds oktober 2010 als commissielid en sinds 2014 als raadslid mag je terugkijken op een langdurige bijdrage aan het lokaal bestuur. André, heel veel dank daarvoor, alle goeds en veel gezondheid gewenst! Dank je wel!

(Applaus)

Pagina 9; we naderen de ontknoping. Nee, eigenlijk al pagina 10, want ik heb Hans en Glenn al gehad. Dat komt dus helemaal goed. Joop Bos. Sinds je in 2016 als commissielid begon, heb je je al die tijd als commissie- en later raadslid ingezet in de commissie Wonen, Ruimte en Groen. Daar ligt ook je passie, met de nadruk op groen. Je weet alles van natuur en milieu in het dorp, van duurzaamheid tot maaibeeld. Als raadsrapporteur voor de Omgevingsdienst West Holland volgde je ook de regionale ontwikkelingen goed en heb je de raad hiervan steeds op de hoogte gehouden. Ik heb ook begrepen dat je een sportieveling bent. Volgens mij delen wij die hobby; althans, vroeger, toen ik jong was. Je sport graag. Zelfs toen je fractievoorzitter, Albert Deuzeman, je op een dag vroeg om vanuit Zwolle terug te komen op de fiets voor een bijeenkomst die avond, deed je dat gewoon. Is dat echt waar, uit Zwolle? Voor een raadsbijeenkomst? Een fractievergadering. Dat is

echt serieus commitment. Je deed dat gewoon, maar die fietstocht viel je misschien toch een beetje zwaar. Joop, dank je wel voor je bijdrage de afgelopen jaren, een bijdrage waarin je wars van politieke spelletjes je inhoudelijke steentje bijdroeg. Dank je wel voor alles en zeker ergens tot ziens. Dank je wel!

(Applaus)

Johan van Rixtel. Sinds december 2008 ben je verschillende perioden actief geweest als raadslid en burgercommissielid. Je was ook een tijd fractievoorzitter. Al die tijd liet je je zien als een zeer betrokken politicus, met hart voor de zaak. Daarin kon je jezelf ook weleens voorbijlopen. Toch maakte je ook de laatste raadsperiode af en mag je terugkijken op een lange staat van dienst in Voorschoten. Johan, je weet veel van het sociaal domein. Wat je als raadslid typeert, is dat je daarin steeds actief de verbinding legt tussen het abstracte beleid en de persoonlijke gevolgen daarvan. Je bent een gepassioneerd spreker die met indringende betogen en priemende ogen overtuigend zijn standpunt neerzet. We gaan je zeker missen. Hartelijk dank voor al je bijdragen aan de gemeente Voorschoten de afgelopen jaren. Het ga je goed!

(Applaus)

Ik denk dat één persoon zich afvraagt of ik hem niet vergeet. Welnee, Sjoerd, kom er lekker bij staan. Mag ik vragen of je naar voren wilt komen? Ik dacht: dat vind je vast leuk. Sjoerd, je hebt een lange staat van dienst. Honderden keren zag je deze zaal van binnen en droeg je bij aan het debat. En toen het in de zaal niet lukte, vond je het leuk om met de griffie mee te denken om online vergaderen zo goed mogelijk te organiseren. Duizenden keren stuurde je mailtjes en appjes en pleegde je telefoontjes, druk als je bent met netwerken. Drie periodes was je commissievoorzitter in onze drie verschillende commissies. Er kwamen grote onderwerpen langs, zoals de decentralisaties in het sociaal domein. Daarnaast was je ook in de regio te vinden, bouwend aan de Leidse regio en Holland Rijnland. Het feit dat je wethouderschap in 2019 niet door kon gaan, was voor jou een bittere pil, maar je hebt daarna het raadswork met veel inzet weer opgepakt en doorgezet. Dat verdient een compliment. Je vervulde je ambt door je vast te bijten in dossiers. Je kwam van daaruit tot stellige opvattingen en had een geheel eigen stem in de fractie en in de raad.

Sjoerd, jouw raads-cv telt inmiddels twaalf jaren, drie raadsperiodes, nadat je van 2008 tot 2010 anderhalf jaar burgercommissielid was. Twaalf jaar betekent ook dat je volgens artikel 14 van het Reglement op de Orde van de Nederlandse Leeuw en de Orde van Oranje-Nassau bij de beëindiging van je raadslidmaatschap een onderscheiding verdient. Het is mij dan ook een eer en een genoegen om te kunnen zeggen dat het Zijne Majesteit de Koning heeft behaagd om op grond hiervan jou, Sjoerd van den Dool, te benoemen tot Lid in de Orde van Oranje Nassau. Ik feliciteer je van harte met deze koninklijke onderscheiding, die ik je nu graag wil opspelden, als je dat goed vindt.

(Applaus)

Je draagt nu het speldje. Je mag deze medaille vandaag dragen. Ik zou zeggen: slaap ermee en ga er leuke dingen mee doen. Als de koning langskomt, mag je de medaille ook weer dragen. In alle andere gevallen mag je het mooie speldje opdoen. Geniet ervan; heel veel plezier. Je hebt het absoluut verdiend. Nog één keer een applaus voor onze nieuwe Ridder.

(Applaus)

We zijn bijna klaar, want nu komt het allerlaatste. We nemen vandaag ook afscheid van de fractie van ONS Voorschoten. Heren, wat gaan we jullie missen; mag ik dat zeggen? De partij ONS Voorschoten hield in 2019 op te bestaan, maar de fractie ging op volle kracht verder. Hans en Glenn, jullie leverden te allen tijde constructief jullie bijdrage. Jullie deden dat tot het laatste moment, alsof er nooit een eind zou komen aan de fractie. Daar heb ik ongelooflijk veel waardering en ook respect voor. Het besluit om te stoppen was niet makkelijk. Nu verlaat ONS Voorschoten de Voorschotense politiek. Dat is de reden waarom ik jullie tweeën graag het laatste woord geef in deze raadsvergadering. Aan jullie het woord.

De heer **Van der Elst** (ONS Voorschoten): Dank u, voorzitter. Ik zit meteen met een dilemma. We hebben het binnen deze ruimte natuurlijk weleens gehad over geld, centen, allocatie en besteding.

Nu zit ik met zo'n plastic kaartje waarmee ik het woord heb kunnen nemen, maar dat ga ik precies twee minuten gebruiken. Dat wordt op die manier een heel duur kaartje; daar wil ik toch even op wijzen, maar dat ter zijde.

De **voorzitter**: We gaan timen; het komt helemaal goed.

De heer **Van der Elst** (ONS Voorschoten): 2 minuten en 30 seconden misschien. Het is een bijzondere periode geweest; u duidde daar al op. Dat geldt natuurlijk voor iedereen in heel Nederland, maar ook voor onze partij. Inderdaad, in april 2019 is de Vereniging Ons Voorschoten opgeheven. Ik kan u verzekeren dat dat voor Glenn en mij niet iets was wat wij verwacht hadden toen wij in 2018 zitting mochten nemen in de raad, maar het was wel zo. Het was de realiteit. Vanavond komt er ook een eind aan de politieke fractie. Dat zij zo; het was goed.

In zo'n raadsperiode ontmoet je veel mensen die je anders niet ontmoet had, in het dorp, rond het gemeentehuis en in het gemeentehuis. Ik moet zeggen dat mijn ervaring is dat wij in de gremia van de commissies en de raad binnen Voorschoten niet direct de gewoonte hebben om elkaar vechtend de tent uit te werken. Over het algemeen hebben we echt geprobeerd om over verschillen heen te stappen en samen het beste te doen voor de samenleving. Zo moet het ook. Dat is een zeer positieve ervaring geweest.

Helaas is ons tijdens deze raadsperiode commissielid Alphons Eversteijn overleden. Dat was een man van het eerste uur van ONS Voorschoten, die een reeks van functies binnen onze partij en fractie vervuld heeft, ook het fractievoorzitterschap. We zijn Alphons Eversteijn veel dank verschuldigd.

Dan naar de huidige fractie. Ze zitten op de tribune; u hebt ze al toegesproken, voorzitter. Fer de Boer; Fer, namens mij dank voor je jarenlange, niet aflatende trouw en steun aan de partij, aan de fractie en ook aan het gedachtegoed. Realisme is de toon, want realisme is jouw toon. Het was me een groot plezier, Fer. Dank je wel!

Dan naar Fred Veldman, een man met een brede belangstelling. Wellicht is dat de reden geweest waarom hij nogal wat omzwervingen heeft gemaakt en het nota bene gepresteerd heeft om op de kieslijst van andere partijen te staan. Maar hij is gelukkig toch weer teruggekeerd op het oude nest. Fred, je brede belangstelling voor tal van onderwerpen heb je beetgepakt met veel energie. Ook dank aan jou; het was een groot plezier.

En dan Glenn, last but not least. Glenn, het is anders gelopen dan we hadden gepland. We hebben elkaar ruimte gegeven. We hebben elkaar gerespecteerd. We waren het vaak met elkaar eens, soms niet helemaal, maar we hebben dat eigenlijk spontaan opgelost. Mijn ervaring, Glenn, is dat wij als een soepel werkende tandem hebben gewerkt, zonder daar veel afspraken over gemaakt te hoeven hebben. Het ging als vanzelf en zo moet het. Het was een groot plezier. Dank je wel!

Het raadslidmaatschap in combinatie met een baan is soms een beetje druk. Er zijn weekends waarin je niks anders doet dan in je pc koekeloeren en dingen voorbereiden. Maar toch, als je alles optelt, was het waardevol, inspirerend en de moeite waard. Raar maar waar: hoewel ik inderdaad veel meer tijd heb om eindelijk weer eens lekker trompet te spelen, mis ik het toch wel een beetje.

Voorzitter, tot u: dank voor de samenwerking. En via u dank aan allen voor de samenwerking. Ik dank jullie wel.

(Applaus)

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Ik sluit me bij de vorige spreker aan; dat is iets wat ik vaker gezegd heb. Dat was in het verleden ook weleens de slogan van ONS Voorschoten. Wij hebben als fractie geprobeerd daar wat afstand van te nemen. Ik denk ook dat dat gelukt is. Hans, onze samenwerking was uitstekend. We hebben inderdaad veel ruimte gegeven en gekregen. Het was buitengewoon aangenaam. Heel bijzonder is dat ik mij in 2017 bij ONS Voorschoten meldde omdat ik het wel leuk vond om een beetje mee te denken met de politiek. Ik had wat ervaring in Voorschoten, ik kende wat mensen in Voorschoten en die 23 jaar waren niet in mijn koude kleren gaan zitten. Het is hier gewoon hartstikke leuk. Het is een prachtige gemeente. Je wilt dus wat doen, het liefst op de achtergrond, want ik denk dat ik dan het beste tot mijn recht kom. Maar het

is door omstandigheden allemaal anders gelopen. Je wordt lijsttrekker, je komt in een fractie. Ik had het niet willen missen, maar ambtenaar zijn is wel leuker, want dan bereik je veel meer en dan heb je veel meer rendement. Dat is absoluut waar. Dat meen ik uit het diepst van mijn hart.

Ik heb deze raadsperiode vergeleken met de 23 jaar waarin ik ambtenaar was. Er is in al die jaren eigenlijk niet zo bar veel veranderd. Het duurde lang. We hadden vroeger hele lange vergaderingen, soms tot 01.30 uur. Mijn vrouw vond dat nooit zo leuk. Ik ook niet, maar aan de andere kant was het ook heel leerzaam. Maar je begon de volgende ochtend om 08.00 uur weer gewoon op kantoor, hoe laat het ook werd. Laat vergaderen doen we nu nog. U zei ook dat het laat wordt, maar het valt mee, hoor. Wat dat betreft is er wel wat veranderd: het is iets minder lang. Wat ook gebleven zijn, zijn de vele vragen die de raad stelt en de gedetailleerdheid van vragen. Dat heeft me wel verbaasd, omdat besturen meer over hoofdlijnen gaat; dat was mijn ervaring in de gemeente Dalfsen. Als ik heel eerlijk mag zijn, heb ik dat weleens gemist. Maar nogmaals, ik had die periode niet willen missen. Het was aangenaam en het was een fijne samenwerking. Ik heb ook het idee dat er geluisterd werd naar ONS Voorschoten. Dat waardeer ik zeer.

Ik heb vanavond in de krant gelezen dat ook de lokale partijen subsidie gaan krijgen. Althans, de Kamer vindt dat belangrijk, en dat is ook zo. Dat is ook belangrijk voor Voorschoten Lokaal. Dat betekent dat jullie misschien wat meer armslag krijgen. Ik ben ook heel blij dat er weer een stevige lokale partij staat. Vier zetels is niet niks. Als het een beetje meezit, worden jullie gewoon de grootste. Dat gaat gewoon gebeuren; daar ben ik van overtuigd.

Toch wil ik u, voorzitter, iets meegeven van ONS Voorschoten, namelijk deze button. Hij is bescheiden; we hebben ook altijd geprobeerd om bescheiden te zijn. De button betekent twee dingen. ONS Voorschoten staat voor "ondernemend en sociaal". Dat kunnen wij straks niet meer verwoorden. We willen u de button geven, maar u staat boven de partijen. Dat realiseren we ons, maar als er geen fractie is, kunt u hem rustig dragen. Maar ONS Voorschoten betekent nog iets. Je hebt wel eens van die partijen die vinden dat je in de regio moet denken. Dat is ook goed. Je hebt zelfs partijen die vinden dat je weleens kan opgaan in de regio. Dat vinden wij natuurlijk niet goed. Als u eens naar zo'n vergadering gaat waarin ze Voorschoten willen annexeren, kunt u dus gerust deze button opdoen met "ONS Voorschoten". "ONS" is dan: het is van ons; blijf ervan af. Ik overhandig hem u graag.

(Applaus)

De **voorzitter**: Dank je. Ik zeg je toe dat ik hem een keer zal dragen in de regio, gewoon omdat het kan. We gaan eens kijken wat mensen dan zeggen. Ik ben altijd in voor een lolletje. Dank je wel! We gaan jullie missen, heren. Veel dank voor alles!

5. Sluiting

De **voorzitter**: Nog een paar belangrijke mededelingen. De raads- en commissieleden van de nieuwe raad verwachten we morgen maar ook overmorgen. Het zijn korte bijeenkomsten, maar ze zijn zeker niet minder belangrijk. Morgen is de installatie van de nieuwe raad en donderdag een persoonlijke kennismaking met een leuk interactief programma. Hartstikke leuk, echt waar. Dus kom daar vooral heen.

Tot slot: alle mensen die hier aanwezig zijn, zijn welkom bij de borrel ter ere van het afscheid. We doen dit bij La Casita in de Voorstraat. Het is goed om te weten dat de kosten van het eerste uur voor de gemeente zijn, ingaande vanaf nu, en daarna voor uzelf. Tot straks!

De voorzitter sluit om 20.04 uur de vergadering.

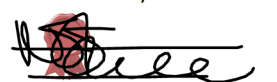
Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 21 april 2022.

De griffier,

Drs. B.J. Urban

De voorzitter,

Drs. N. Stermerdink